

«МАКУЛДАШЫЛГАН»
Аккредитациялык Кеңештин
төрагасы Сарбанов С.Т.

Протокол № 9
04.07.2024-ж.

«БЕКТЕМИН»
Директор Кошоева Б.Б.

**ЖОГОРКУ ОКУУ ЖАЙЛАРЫНЫН
НЕГИЗГИ БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРЫН
ПРОГРАММАЛЫК АККРЕДИТАЦИЯ ҮЧҮН
ӨЗҮН-ӨЗҮ БААЛООНУ ЖҮРГҮЗҮҮ БОЮНЧА
КОЛДОНМО**

Жогорку окуу жайларынын негизги билим берүү программаларын программалык аккредитация үчүн өзүн-өзү баалоону жүргүзүү боюнча колдонмо - Бишкек, 2024 – 25 бет.

Жогорку кесиптик билим берүүнүн программаларын аккредитациялоо боюнча колдонмо аккредитациялоо процессине, ЖОЖдун программалык өзүн өзү баалоо процессинин негизги элементтерин камтыйт.

Программалык өзүн-өзү баалоону жүргүзүү үчүн стандарттарга жана критерийлерге комментарийлер берилди.

Жогорку кесиптик билим берүүнү программалык аккредитациялоону жүргүзүү боюнча колдонмо Кыргыз Республикасынын Жогорку окуу жайларынын жетекчилигине, окутуучуларына жана кызматкерлерине, АРТКИнин эксперттерине, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин органдарынын жана уюмдарынын өкүлдөрүнө арналган.

МАЗМУНУ

1. Колдонмо статусу	3
2. Колдонмонун максаты	3
3. Колдонуу чөйрөсү	3
4. Терминдер жана аныктамалар	3
5. Белгилер жана кыскартуулар	5
6. Өзүн-өзү баалоо отчетунун түзүмү жана форматы	7
7. Стандарттары	10
Стандарт 1 "Билим берүү программалары"	
Стандарт 2 "Кабыл алуу, таануу жана сертификаттоо"	
Стандарт 3 "Окуучуга багытталган окутуу жана студенттердин сабакка жетишүүнүсүн баалоо"	
Стандарт 4 Педагогикалык жана окуу-көмөкчү кызматкерлер»	
Стандарт 5 "Материалдык жана маалыматтык ресурстар"	
Стандарт 6 "Илимий-методикалык жана изилдөө иштери"	
8. Өзүн-өзү баалоо боюнча комиссиянын корутундусу	21
9. Адабият	25

1. Колдонмонун статусу

Бул колдонмо негизги билим берүү программаларын программалык аккредитациялоо боюнча АРКТИнин жалпы колдонмосунун бөлүгү болуп саналат.

2. Колдонмонун максаты

Бул колдонмонун максаты билим берүүнүн аккредитациялануучу уюмдарына эксперттик баалоону жүргүзүү жана негизги билим берүү программасын программалык аккредитациялоону ыйгаруу жөнүндө чечим кабыл алуу үчүн негизи катары АРКТИде берилүүчү негизги билим берүү программаларынын өзүн-өзү баалоо боюнча отчетун түзүү боюнча сунуштарды берүү жана шарттарын түшүндүрүү болуп саналат.

3. Колдонуу чөйрөсү

Бул колдонмо Агенттиктин программалык аккредитациялоонун бекитилген стандарттарынын негизинде түзүлгөн. Өзүн-өзү баалоо боюнча отчетту толтурууда жана берүүдө ушул Колдонмотин шарттарынын аткарылышынын тактыгы жана тууралыгы эксперттик комиссиянын ЖОЖго иш сапары жана Агенттик тарабынан аккредитациялоо жөнүндө чечим чыгаруу процессинде Агенттик тарабынан НББПны баалоо үчүн негиз болуп саналат.

4. Терминдер жана аныктамалар

Бул колдонmodo "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана билим берүү жаатындагы Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларына ылайык терминдер жана аныктамалар колдонулат. Аларга кошумча ушул стандарттарда төмөнкүдөй аныктамалар белгиленген:

Аккредитация - билим берүү уюмунун же анын айрым билим берүү программаларынын деңгээлин аккредитациялык агенттик тарабынан баалоонун жол-жобосу, анын жүрүшүндө билим берүү уюмунун же билим берүү программасынын белгилүү бир критерийлерге жана стандарттарга ылайык келиши таанылат.

Программалык Аккредитация - билим берүү уюмунун айрым программдарынын белгилүү бир критерийлерге жана стандарттарга ылайыктуулугун баалоо жол-жобосу.

Европалык кредит которуу жана топтоо тутуму (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS): берилген окуу натыйжаларына жетишүү үчүн зарыл болгон студенттин окуу жүктөмүнө негизделген система. Нормага ылайык, 60 кредит бир окуу жылында студенттин толук окуу жүктөмүнө туура келет.

Билим берүү программаларынын сапаты. Окуучулардын жана бүтүрүүчүлөрдүн компетенттүүлүк деңгээлинин билим берүү стандарттарын ишке ашыруучу уюм тарабынан белгиленген билим берүү стандарттарынын талаптарына жана кошумча талаптарга ылайык келиши.

Компетенттүүлүк - белгилүү бир чөйрөдө анын натыйжалуу жемиштүү иши үчүн зарыл болгон окуучуну (окуп жаткан адамды) билим берүүгө даярдоонун алдын ала белгиленген социалдык талабы (ченеми).

Студенттерди окутуунун акыркы натыйжалары - бул программанын аягында студенттер ээ болууга тийиш болгон компетенциялардын, билимдердин жана жөндөмдөрдүн жыйындысы.

Кредит (зачеттук бирдик): студенттин жүгүн мүнөздөө үчүн дисциплинанын бирдиктерине туура келген сандык маани, аны аяктоонун зарыл аты жана ЖОЖдо толук жылдык академиялык окууну аяктоо үчүн жалпы ишке карата ар бир курс боюнча зарыл иштин көлөмүн чагылдырат. ECTS кредитти керектүү ишти аткаргандан кийин жана жетишилген окуу натыйжаларына ылайыктуу баа алгандан кийин гана алууга болот.

Модуль: билим берүү программасынын бир бөлүгү же окуу дисциплинасынын бир бөлүгү, билим берүүнүн, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык аяктоону талап кылат.

Билим берүү кызматтарынын мониторинги: билим берүү иш-аракеттеринин процес-тери жана проценти жөнүндө маалыматтарды чогултуу жана талдоо.

Негизги билим берүү программасы - даярдоонун тиешелүү багыты боюнча билим берүү процессинин максаттарын, күтүлүүчү натыйжаларын, мазмунун жана ишке ашыры-лышын жөнгө салуучу окуу-методикалык алдын-ала божомолдоонун жыйындысы.

Керектөөчү-продукция же кызмат алуучу уюм же адам (окутуп-үйрөтүүчүлөр, алардын ата-энелери, иш берүүчүлөр, мамлекет).

Тышкы аудиторлор комиссиясы тарабынан ЖОЖго баруусу – аккредитациялоо процессинин жалпы кабыл алынган бөлүгү болуп саналган тышкы баалоонун компоненти. Тышкы аудиторлор-эксперттер ЖОЖдун өзүн-өзү баалоо материалдарын текшерүү, профес-сордук–окутуучулук курам, студенттер, кызматкерлер менен маектешүү жана көрсөтүлгөн кыз-маттардын сапатын жана натыйжалуулугун баалоо, ошондой эле аларды өркүндөтүү боюнча сунуштарды берүү үчүн жогорку окуу жайына барышат. Баруунун натыйжасы болуп жогорку окуу жайдын аудити боюнча отчет эсептелет;

Жол-жобосу - ишти же процессти жүзөгө ашыруунун белгиленген ыкмасы.

Процесс - "кирүүлөрдү" "чыгууларга" айландыруучу ишмерлердин өз ара байланышкан жана өз ара аракеттенүүчү түрлөрүнүн жыйындысы.

Окутуунун натыйжалары - негизги билим берүү программасы / модулу боюнча оку-туунун натыйжасында алынган компетенциялар.

Сапат системасы - белгиленген эрежелер жана кабыл алынган усулдар менен сапат ме-неджментинин белгилүү бир функцияларын аткарган жана билим берүү программасынын бар-дык бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик стандарттарга ылайык белгиленген талаптарга жооп берүүсүн камсыз кылган уюмдагы жол-жоболордун, бөлүмдөрдүн жана кызмат адамдарынын жыйындысы.

Аккредитациялоо стандарттары - аккредитациялоо жол-жобосуна талаптарды бел-гилөөчү аккредитациялык органдын документтери.

Керектөөчүлөрдүн канааттануусу - керектөөчүлөрдүн алардын талаптарын аткаруу даражасын кабыл алуусу.

Натыйжалуулук - жетишилген натыйжа менен колдонулган ресурстардын ортосундагы катыш.

5. БЕЛГИЛЕР ЖАНА КЫСКАРТУУЛАР

Ушул колдонмодо төмөнкү белгилер жана кыскартуулар колдонулат:

КР - Кыргыз Республикасы;

КР БИМ - Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги;

ЖОЖ - жогорку окуу жайы;

ТЭК - тышкы эксперттик комиссия;

МББС - мамлекеттик билим берүү стандарты

АРТКИ - аккредитациялоонун, рейтингдин жана сертификациялоонун көз карандысыз институту;

ИИИ – илимий изилдөө иштери;

НББП - негизги билим берүү программасы;

ECTS - европалык кредиттик которуу жана топтоо тутуму;

ESG – жогорку билим берүүнүн Европа мейкиндигиндеги сапат кепилдиги үчүн кабыл алынган стандарттары жана сунуштамалары (European Standards and Guidelines);

ПОК - профессордук-окутуучулук курам;

УКС - Улуттук квалификация системасы

МКТ – маалымат коммуникациялык технологиялар

ОК – окумуштуулар кеңеши

ОКК – окуу көмөкчү курамы

ОМБ – окуу методикалык бирикме

АК - аккредитациялык кеңеш

6. ӨЗҮН-ӨЗҮ БААЛОО ОТЧЕТУНУН ТҮЗҮМҮ ЖАНА ФОРМАТЫ

АРТКИнин директору тарабынан бекитилген 04.07.2024жылдын № 2/008 буйругу

Окуу жайдын өзүн-өзү баалоо боюнча отчетуна карата негизги талаптар

№	Бөлүмдөрдүн аталышы	Талаптар	Эскертүүлөр
1	Жалпы	Отчеттун текстинин шрифти-12,; Бөлүмдүн аталыштарынын шрифти - 14 Times New Roman калың шрифт болушу керек. Отчеттун бардык таблицалары, графиктери, иллюстрациялары жана тиркемелери номерлениши керек.	
2	Титулдук барак	Титулдук баракта келтирилген маалымат: Барактын ортосунда-жогору турган уюмдун, окуу жайдын жана аккредитациялануучу программанын толук аталышы (программалык аккредитация болгон учурда). Өзүн-өзү баалоо боюнча комиссиянын мүчөлөрүнүн Аты-жөнү. Фамилиялардын карама-каршы жагында колу болушу керек. 2-бетте - бөлүмдөрдүн барактарын көрсөтүү менен отчеттун мазмуну. 3-бетте - кыскартуулардын тизмеси.	Отчет А4 форматындагы титулдук баракчадан башталат, ал анын мукабасы менен көрсөтүлөт.
3	Өзүн-өзү баалоо отчетунун түзүмү	Өзүн-өзү баалоо отчетунун бөлүмдөрү: - Киришүү - 1-6 аккредитациялык стандарттардын аткарылышын талдоонун натыйжалары жана алардын далилдери;	Жалпы киришүү;

		<ul style="list-style-type: none"> - Корутунду; - Тиркемелер. 	Калган бөлүмдөр ар бир билим берүү программасы боюнча ырааттуу жазылышы керек.
4	Киришүү	<p>Кириш сөзүндө келтирилген маалымат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мекеменин почта дареги, телефондору, e-mail, веб-сайт; - окуу жайын түзүү жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - Окуу жайдын жетекчисинин, анын орун басарларынын Аты-жөнү, аккредитациялангандыгы үчүн жооп жана алардын байланыш маалыматтары (телефондор, перевестри); - өзүн-өзү баалоо боюнча комиссиянын курамы; - окуу жайдын ишке ашырылуучу билим берүү программаларынын тизмеси; - билим берүү программаларына лицензиялар жөнүндө маалыматтар (лицензиялар жана алардын тиркемелери тиркелет); - окуу жайдын билим берүү программаларын аккредитациялоо жөнүндө маалыматтар (сертификаттын көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жай алган сыйлыктар жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жайдын ар кандай уюмдарга мүчөлүгү жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - бардык билим берүү программалары боюнча студенттердин саны жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - аккредитациялануучу билим берүү программаларынын окуу пландары жөнүндө маалыматтар (окуу пландарынын көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жайдын кыскача тарыхы. 	
5	Аккредитациялык стандарттардын аткарылышын талдоонун натыйжалары жана алардын далилдери	<p>Өзүн-өзү баалоо отчетунда келтирилген маалыматтар:</p> <p>Билим берүү мекемесинин өзүн өзү баалоо боюнча отчету Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин «Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын бекитүү жөнүндө» токтомуна ылайык ар бир аккредитацияланган билим берүү</p>	6 (алты) аккредитациялоо стандарттары жана критерийлери ЖОЖ - 31 критерий ООЖ - 26 критерий

		<p>программасы боюнча аккредитациялоо стандарттарынын жана критерийлеринин аткарылышын талдоонун ырааттуу натыйжаларын берүүгө тийиш. 2024-жылдын 15-майындагы № 246 билим берүү тармагындагы аккредитация жөнүндө</p> <p>Өзүн-өзү баалоо комиссиясынын анализи өзүн-өзү сындoo жана далилдүү болушу керек.</p> <p>Стандарттарга жана критерийлерге шайкештигин тастыктаган далилдер документтештирилүүгө тийиш.</p> <p>Өзүн-өзү баалоо комиссиясы ар бир критерийдин, ар бир стандарттын аткарылышы, аткарылышы, сын-пикирлер менен аткарылышы же аткарылбагандыгы жөнүндө корутунду чыгарышы керек.</p> <p>Критерийлердин аткарылышын талдоонун натыйжалары боюнча өзүн-өзү баалоо комиссиясы ар бир аккредитациялоо стандартынын аткарылышы, аткарылышы, сын-пикирлер менен аткарылышы же аткарылбагандыгы жөнүндө корутунду чыгарышы керек.</p>	<p>Ар бир критерий боюнча аткарууну баалоо болушу керек.</p> <p>Ар бир аккредитациялык стандарт боюнча анын аткарылышын баалоо, күчтүү жана алсыз жактарын аныктоо зарыл.</p>
6	Корутунду	<p>Корутундуда келтирилген маалымат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - программанын күчтүү жактары; - программанын алсыз жактары; - бардык 6 аккредитациялык стандарттардын аткарылышын баалоо. 	
7	Тиркеме	<p>Колдонмолордо берилген маалымат:</p> <p>Тиркемелерде аккредитациялык стандарттардын жана критерийлердин аткарылышынын документалдык далилдери болушу керек.</p> <p>Ар бир колдонмо жаңы барактан башталып, аталышы жана өсүп жаткан бети менен номерлениши керек.</p>	<p>Отчеттун негизинде жазылган алгачкы маалыматтар.</p>

7. СТАНДАРТЫ

Стандарт 1 "Билим берүү программалары"

НББПны ишке ашыруу билим берүү деңгээлдеринин квалификациялык алкактарына ылайык келген келечектеги адистердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандырууга жана рыноктун керектөөлөрүн канааттандырууга багытталган. Билим берүү программасын ишке ашыруунун максаты-келечектеги адистердин квалификациялык талаптарга жооп берүүдө кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу жана өлкөнүн эмгек рыногунун керектөөлөрүн канааттандыруу. ЖОЖ ар кандай формаларга, деңгээлдерге жана колдонулган технологияларга, мониторинг жүргүзүү жана мезгил-мезгили менен баалоо форматына карата өзүнүн талаптарын аныктоого тийиш. НББПнын мониторинги жана мезгил-мезгили менен баалоо НББПнын максаттарына жетүүгө, окутуунун пландаштырылган натыйжаларын толук калыптандырууга багытталган.

Таблица 1

Билим берүү программа-сын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
<p>1.1. НББП билим берүү уюмунун миссиясына жана эмгек рыногунун талаптарына жооп берген так аныкталган билим берүү максаттарын жана окутуунун күтүлгөн натыйжаларын камтыйт. НББПнын бүтүрүүчүсүнүн модели иштелип чыккан.</p>	<p>-НББПны окутуунун максаттары жана күтүлгөн натыйжалары кандай? -НББПны бекитүү кандай жол менен жүрөт? НББПны рецензиялоону ким ишке ашырат? Программалык камсыздоону ишке ашыруунун максаттарына жана натыйжаларына ылайык иш окуу пландарын жана дисциплиналардын жумушчу программаларын түзүүдө ЖОЖдун эмгек рыногунун алдын-ала коюучулары менен өз ара аракеттенүү механизми барбы? -НББПнын бүтүрүүчүсүнүн модели кандай жол менен иштелип чыкты жана аны иштеп чыгууга кимдер катышты? -Окуу деңгээли бүтүрүүчүнүн моделине кандай таасир этет?</p>	<p>- Мамлекеттик билим берүү стандарты - Билим берүү программасы - ОКнын, кафедралардын отурумдарынын протоколу - Тегерек столдор - Бүтүрүүчүнүн модели - Компетенттүүлүк матрицасы - Окуу планы - Жумушчу окуу планы - Дисциплиналар программалары - Кесиптик эмгек рыногунун талаптарын эске алаган программанын далилдеген күбөлүк. - Жумушчу окуу - Кызматкерлердин, студенттердин, бүтүрүүчүлөрдүн жана кесиптик коомчулуктун өкүлдөрүнүн (иш берүүчүлөрдүн) кесиптик окуу пландарын жана дисциплиналардын жумушчу программаларын иштеп чыгууга катышуусу жөнүндө документтик күбөлүктөр</p>

<p>1.2. Окуу жүктөмү, окуу ишинин эмгек сыйымдуулугу билим берүү тармагындагы КР ченемдик документтерине ылайык келет.</p>	<p>-Дисциплиналардын эмгек сыйымдуулугу кайсы документтерде белгиленет? -Жумуш берүүчүлөр окуу дисциплиналарынын эмгек сыйымдуулугун аныктоого кандай катышат?</p>	<p>- Окуу планы - Билим берүү программасы - Окуу процессинин графиги - Тегерек столдор</p>
<p>1.3. НББП теорияны жана практиканы натыйжалуу интеграциялап, студенттердин практиканын бардык түрлөрүн өткөрүү үчүн оорунду камсыз кылат.</p>	<p>- Практиканын бардык түрлөрүнөн өтүүнү кандай жол менен уюштурат? - Окуучулардын практика өтөөгү жана алардын уюштурулушуна канааттанган баа кандай жүргүзүлөт?</p>	<p>-Практиканын бардык түрлөрүнөн өтүү үчүн жерлердин маалымат базасы - Ишканалар жана уюмдар менен келишимдер</p>
<p>1.4. Билим берүү уюму эмгек рыногундагы өзгөрүүлөрдү, иш берүүчүлөрдүн талаптарын жана коомдун социалдык суроо-талаптарын эске алуу менен НББПнын мазмунун жана түзүмүн кайра карап чыгууну камсыз кылууга милдеттүү.</p>	<p>-НББПны кайра кароо кайсы мөөнөттөрдө каралган? -Программаларды бекитүү жана кайра кароо күнүн көрсөтүү -НББПны кайра кароодо эмгек рыногундагы өзгөрүүлөр кандайча эске алынат?</p>	<p>- ПОКтун, кызматкерлердин, студенттердин, бүтүрүүчүлөрдүн жана кесиптик коомчулуктун өкүлдөрүнүн (иш берүүчүлөрдүн) НББПны иштеп чыгууга катышуусу жөнүндө документтик күбөлүктөр</p>
<p>1.5. НББП билим берүү процессинде инновациялык окуу-методикалык ресурстарды жана технологияларды колдонот. Билим берүү уюму окутуунун ар кандай формаларын жана ыкмаларын колдонууну камсыз кылууга тийиш</p>	<p>-ЖОЖдо окутуунун кандай формалары колдонулат? - Билим берүү процессине окутуунун кандай активдүү усулдары жана окутуунун инновациялык усулдары киргизилген? -Кайсынысын ишке ашыруу пландаштырылууда? -</p>	<p>-Студенттерди окутуунун формаларын жөнгө салуучу документтер - Билим берүү процессин коштоонун маалыматтык системасын киргизүү күбөлүгү - кафедранын отурумунун протоколунан көчүрмө</p>
<p>1.6. НББП окуучулардын ар кандай топторун, алардын муктаждыктарын аныктайт, аларга ийкемдүү окуу траекторияларын берет жана кошумча билим берүү кызматтарын уюштурат.</p>	<p>-НББПнын алкагында окуучулардын кандай ар кандай топтору аныкталды? - Алардын муктаждыктарын аныктоо кандай жол менен ишке ашырылат? -НББПны ишке ашырууда окуп жаткандардын жекече өзгөчөлүктөрү кантип эске алынат? - Окугандардын жеке өзгөчөлүктөрү жеке билим берүү траекториясын түзүүгө жана НББПны ишке</p>	<p>- кыргыз тилинде окутулган топтор - англис тилинде окутулган топтор - ден соолугу чектелген адамдарга топтор - Тиешелүү документтер: буйруктар, медициналык маалымкаттары</p>

	ашырууга кандай таасир этет?	
--	------------------------------	--

Стандарт 2 "Кабыл алуу, таануу жана сертификаттоо"

Билим берүү уюму кабыл алууну, таанууну жана серти-фикацияны жөнгө салуучу бел-гилүү, жарыяланган жана ырааттуу колдонулуучу эрежелерди көрсөтүшү керек.

Таблица 2

Билим берүү программа-сын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тасты-ктоочу документтер
2.1. НББП окугандардын контингентин кабыл алуудан баштап бүтүргөнгө чейин саясатын көрсөтүшү жана анын жол-жоболорунун ачык-айкындыгын камсыз кылууга тийиш. Окутуунун бардык мезгилдерин жөнгө салуучу жол-жоболор (кабыл алуудан аяктоого чейин) аныкталууга, бекитилүүгө, жарыяланууга тийиш. НББП кабыл алуунун жыйынтыктарына талдоо көрсөтүп, алынган натыйжалардын негизинде аны дайыма жакшыртып турууга тийиш.	<ul style="list-style-type: none"> - Абитуриенттерди кабыл алуу эрежелеринин жана жол-жоболорунун болушу жана натыйжалуулугу. - Окуучулардын контингенти кандайча түзүлөт? - Кабыл алуунун жыйынтыгы кандай бааланат? - Кесипке багыт берүү ишинин саясаты кандайча аныкталат? 	<ul style="list-style-type: none"> - Кабыл алуу планы - Кабыл алуу сынактарына талаптар - ЖРТ сертификаттары - Кабыл алуу сынагына катышкан абитуриенттердин тизмеси - Билим берүү уюмунун сайты - Кабыл алуу комиссиясынын отчету - Кирүү талаптарын жана жол-жоболорун талдоонун жана баалоонун жыйынтыктары жөнүндө отчеттор - Кесипке багыт берүү ишинин стратегиясы
2.2. НББП жаңы кабыл алынган жана чет өлкөлүк студенттер үчүн атайын адаптация жана колдоо программаларын кароого тийиш. Студенттердин академиялык мобилдүүлүгүнүн болушу, ошондой эле окуу үчүн гранттарды алууга ЖОЖ тарабынан жардам көрсөтүүшү керек.	<ul style="list-style-type: none"> - ЖОЖто кандай адаптация программалары бар? - Таанышуу курсунун мазмунун көрсөтүү. Ал канча жолу кайра каралат? - Чет элдик студенттер үчүн кандай программалар каралган? - Алар үчүн кандай иш-чаралар өткөрүлүүдө? - НББПнын студенттери тышкы жана ички мобилдүүлүк программалары жөнүндө кантип маалымат алышат? - ЖОЖ жана окуу жайдын жетекчилиги студенттердин мобилдүүлүгүнө кандай көмөктөшөт? - Академиялык мобилдүүлүк кандайча колдоого алынат? - Академиялык мобилдүүлүктү ким көзөмөлдөйт 	<ul style="list-style-type: none"> - Жаңы кабыл алынган студенттер жана чет өлкөлүк студенттер үчүн адаптация жана колдоо программалары? - Иш-чаралардын тизмеси - Тышкы жана ички мобилдүүлүк программалары - Ченемдик документтер - Академиялык мобилдүүлүк боюнча келишимдер

	жана анын жыйынтыгын талдайт?	
2.3. НББП окуучулардын окуу процессинде ийгиликтерди камсыз кылуу үчүн квалификацияларды жана мурунку билим берүү мөөнөттөрүн объективдүү тааныйт.	-Башка билим берүү уюмдарында студенттердин мурунку окуу мөөнөттөрү жана алган кредиттери кандай эсепке алынат?	- кредиттерди, студенттердин башка билим берүү уюмдарында окуу мөөнөттөрүн таануу эрежелери - студенттердин башка окуу жайларда окуганын ырастоочу документтер
2.4. НББП жарнак жана маалымат таркатуу боюнча бирдиктүү саясатты жүргүзөт. Келечектеги абитуриенттер жана кесипкөй ишканалар менен иштөөнүн жакшы иштеген системасы бар.	-Кесиптик багыт берүү иштерин жүргүзүү максатында окуу жайлары менен кандай байланыштар түзүлөт?	- кесиптик багыт берүү ишин жөнгө салуучу документтер: - кесиптик иш планы - мектептер менен келишимдер - ишканалар менен келишимдер

Стандарт 3 «Окуучуга багытталган окутуу жана студенттердин сабакка жетишүүнүн баалоо»

Билим берүү уюму студенттерди окуу процессин биргелешип түзүүдө активдүү роль ойноого үндөгөн билим берүү программаларын иштеп чыгууну камсыздайт жана окуучулардын ишин баалоо бул ыкманы чагылдырат. Билимди баалоо ар бир окуучунун окуу максаттарына жетишүүсүнө объективдүү баа бериши керек. НББП кесиптик компетенттүүлүктү калыптандырууга көмөктөшүүчү жана студенттердин жеке муктаждыктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн эске алган окуу чөйрөсүн түзөт.

Таблица 3

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
3.1. НББП окутуунун ар кандай ыкмаларын колдонуу жана окутуунун натыйжаларын баалоо боюнча кайтарым байланыш системасынын бар экендигин көрсөтүшү керек.	- Окутуунун айрым ыкмаларын колдонуунун эффективдүүлүгүн талдоо максатында окуучуларга кайтарым байланыш кандай жүргүзүлөт?	-Студенттерге педагогикалык методдорду, окуу материалдарын эффективдүү пайдалануу боюнча кайтарым байланышты камсыз кылуу максатында иштелип чыккан документтер, окуу педагогикалык комплектер (ОМК)
3.2. НББП окуучуларды баалоо процедуралары окуунун пландаштырылган натыйжаларына жана программанын максаттарына шайкеш келишин камсыз кылууга тийиш. НББП окутуунун натыйжаларын баалоо механизминин ырааттуулугун, ачыктыгын, жеткиликтүүлүгүн объективдүүлүгүн жана апелляцияны дагы камсыз	- Студенттердин билимин баалоонун формаларын жана ыкмаларын сүрөттөп бергиле. -Баалоонун критерийлери жана ыкмалары окуучуларга кандай жеткирилет? - Билимди баалоо процедурасынын ачыктыгы кандай камсыздалат? -Апелляциялык кайрылуу кандай жүргүзүлөт?	-критерийлерди жана баалоо ыкмаларын түзүү документтер (ОМК) - ЖОЖ, факультет, бөлүмдөр сайты - Билдирүү тактасы - Колдонулган критерийлер жана баалоо процедуралары жөнүндө студенттерге маалымат берүү далили (студенттин арызы, каттоо журналы)

<p>кылууга тийиш. НББП студенттердин даттанууларына жооп берүү тартиби бар экендигин көрсөтүшү керек.</p>	<p>- Билимди баалоонун жыйынтыгына кантип даттанууга болот? -Студенттердин арыздарына жооп берүү тартибин айтып берсеңиз? -Студенттердин арыздарын кароого ким жооп берет? Аларды кароодо чечимдер кандай кабыл алынат?</p>	<p>- факультеттин, кафедранын жыйналыштарынан көчүрмөлөр - кызматтык милдеттери</p>
<p>3.3. НББП окуучулардын окуусун таштоо себептерине мониторинг жүргүзөт жана окуудагы жетишкендиктерди жакшыртуу боюнча чараларды көрөт.</p>	<p>-Студенттердин окууну таштап кетүү себептери кандай көзөмөлдөнөт? -Окуу көрсөткүчтөрүн жогорулатуу боюнча кандай чаралар көрүлүп жатат?</p>	<p>- отчеттор, протоколдор, буйруктар, жоболор</p>
<p>3.4. НББП окуучулардын ар кандай топторунун муктаждыктарын эске алуу менен ишке ашырылат. НББП окутуунун жана контролдун заманбап, инновациялык ыкмаларын колдонуу менен билим берүү процессинин интеграцияланган маалыматтык системасына ээ болууга тийиш.</p>	<p>- Студенттердин түрдүү топторунун муктаждыктары кандай эске алынат? -Окуу процессин колдоо үчүн кандай маалымат системасы ишке ашырылды? -Студенттердин өз алдынча ишин өркүндөтүү үчүн кандай окутуу жана контролдоо технологиялары киргизилүүдө?</p>	<p>-Жоболор, буйруктар -Маалымат системасы коштоп жүрүү билим берүү процесси ишке ашырылгандыгынын далили -Студенттердин өз алдынча иштерди жөнгө салуучу документтер.</p>
<p>3.5. НББП студенттердин окуу жүктөмүнө, окуу көрсөткүчтөрүнө жана бүтүрүүсүнө, бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусуна жана кесиптик ишмердигине мониторинг жүргүзөт. Активдүү бүтүрүүчүлөр ассоциациясынын/союздун болушу.</p>	<p>- Сабактык жүктөм кандай көзөмөлдөнөт? - Иштин жүрүшү кандайча көзөмөлдөнөт? - Бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусу кандай көзөмөлгө алынат? - Бүтүрүүчүлөрдү колдоо жана алардын кийинки кесипкөйлүгүн жогорулатуу боюнча программалар барбы? - ЖОЖдо бүтүрүүчүлөрдүн ассоциациясы түзүлдүбү? Ассоциация тууралуу жалпы маалымат берсеңиз.</p>	<p>- Окуу жүгүн эсептөө жана бөлүштүрүү - Жеке план - Жалпы ведомосту - Бүтүрүүчүлөр тууралуу маалымат - Бүтүрүүчүлөрдүн анкетасы - бүтүрүүчүлөрдүн ассоциациясы/союзу жөнүндө маалымат</p>

Стандарт 4 «Педагогикалык жана окуу-көмөкчү кызматкерлер»

ЖОЖ өзүнүн окутуучуларынын компетенттүүлүгүнө ишениши керек. ЖОЖ өз кызматкерлеринин кесиптик деңгээлин жогорулатууда жана ишке алууда адилеттүү жана ачык-айкын процесстерди колдонууга тийиш. ЖОЖ профессордук-окутуучулук курамдын квалификациясы билим берүү программаларынын керектөөлөрүнө жооп беришин камсыз кылууга тийиш.

Таблица 4

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
<p>4.1. ЖОЖ кадрдык потенциалы ишке ашырылып жаткан НББП жана эмгек мыйзамдарынын талаптарына ылайык келүүгө тийиш.</p>	<p>- Мугалимдердин адистиктери, илимий даражалары, наамдары жана/же практикалык тажрыйбасы билим берүү программасынын профили-не туура келеби? -Педагогикалык кадрлардын деңгээли кандай? -Учурдагы профессордук-окутуучулук курамы ЖОЖтун стратегиялык өнүгүүсүн камсыз кылууга жөндөмдүүбү? -Педагогикалык жамаат тарабынан тажрыйбага, чөйрөгө жана окутуунун сапатына кандай талаптар коюлат?</p>	<p>-Педагогикалык кадрлар боюнча статистикалык маалыматтарды талдоо: адистиктердин, илимий даражалардын, профессордук-окутуучулук курамдын наамдарынын билим берүү программасынын профилине ылайык келүүсү - Штаттык жана айкаштырылган окутуучулардын саны; - Мугалимдердин окуу жүгүн, окуучулардын мугалимдерге катышын талдоо.</p>
<p>4.2. ЖОЖ инновациялык билим берүү программаларын жана окутуу технологияларын киргизүү үчүн профессордук-окутуучулук курамдын жана профессордук-окутуучулук курамдын квалификациясын жогорулатуу системасынын бар экендигин көрсөтүшү керек. Мугалимдердин кесиптик жана инсандык өнүгүүсүнө түрткү берүү үчүн шарттарды түзүү. Академиялык мобилдүүлүктү өнүктүрүү, тиешелүү тармактардан практиктерди окутууга тартуу. Жаш мугалимдерди колдоо.</p>	<p>-Мугалимдерди жана педагогикалык кадрларды даярдоо жана кайра даярдоо, квалификациясын жогорулатуу кандай жүргүзүлүүдө? - Профессордук курамдын структурасы жаңы профессионалдык талаптарга оңой ыңгайлашууга мүмкүндүк береби? - ПОКтун, ОККнын кесиптик жана инсандык өнүгүүсүн системалуу түрдө баалоо процесси барбы? - Профессордук курамдын академиялык мобилдүүлүгү кандай өнүгүп жатат? - Кайсы ЖОЖтор/изилдөө уюмдары менен профессордук-окутуучулук курам-ды жана илимий</p>	<p>- Окутуу жана кайра даярдоо программалары, квалификациясын жогорулатуу, мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу жөнүндө маалыматтар: план, сертификаттар, дипломдор - Академиялык мобилдүүлүк программалары/окутуучулар курамын алмашуу жөнүндө келишим. - Отчеттор, сертификаттар - Мугалимдин мотивациясынын далили: сыйлыктар, жылдын мыкты мугалими - Даражаларды коргоо</p>

	<p>кызматкерлерди алмашуу жүрүп жатат?</p> <p>- академиялык мобилдүүлүктүн натыйжаларын, анын билим берүүнүн сапатын камсыз кылууга кошкон салымын, билим берүү программаларын иштеп чыгууну баяндоо.</p> <p>-НББПнын жетекчилиги НББПнын профессордук-окутуучулар курамынын профессионалдык жана инсандык өнүгүүсүнө кандай түрткү берет?</p> <p>-Практикалык мугалимдерди тандоо кандай жүрүп жатат?</p> <p>-Практик мугалимдерди тартуу менен кандай натыйжаларга жетишүүдө?</p> <p>-Окутуунун инновациялык ыкмаларын, алдыңкы технологияларды колдонуу кандайча кубатталып жатат?</p> <p>-Мамлекеттик билим берүү мекемесинин же жогорку окуу жайдын жетекчилиги жаш мугалимдерге кандай колдоо көрсөтөт?</p> <p>-Жаш педагогикалык кадрларды өнүктүрүүгө багытталган иш-аракеттердин программасын кандай?</p>	<p>- Инновациялык долбоорлор конкурстары</p> <p>- Мыкты ОМК</p> <p>- Жаш мугалимдерди өнүктүрүү жана колдоо программалары</p>
4.3. Мугалимдер окуу куралдарын, окуу китептерин жана башка методикалык иштеп чыгууларды үзгүлтүксүз басып чыгарышат жана өркүндөтүшөт.	Окуу куралдары, окуу китептери жана башка методикалык иштеп чыгуулар канча убакта чыгарылып, өркүндөтүлүп турат?	<p>- Окуу-методикалык иштеп чыгуулардын планы.</p> <p>- Жарыяланган окуу куралдар, иштеп чыгуулар.</p>
4.4. НББП студенттери тийиштүү адам ресурстары (кураторлор, академиялык кеңешчилер, жатаканадагы мугалимдер ж.б.) менен камсыз кылынат	Жатаканаларда кураторлор, академиялык кеңешчилер жана тарбиячылар кандай иштешет?	<p>- Тарбия иштеринин планы</p> <p>- Куратордун иш планы</p> <p>- Отчеттор</p>
4.5. ЖОЖ профессордук-окутуучулук курамдын ишмердүүлүгүнө мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылу-	Педагогикалык ишмердүүлүктүн сапатын баалоо системасы кандай жүргүзүлөт?	<p>- Педагогикалык ишмердүүлүктүн сапатын баалоо боюнча документтер - Студенттердин арыздарына</p>

<p>уга тийиш. Окутуунун сапатын баалоонун ар кандай механизмдерин уюштуруу (студенттерге суроо берүү, профессордук-окутуучулук курамдын сабактарына катышуу).</p>	<p>- Окуучулар арасында мугалимдин рейтингин аныктоо иштери кандай жүрүп жатат? - Окуучулар менен мугалимдердин ортосундагы чыр-чатактын алдын алуу жана чечүү үчүн кандай чаралар көрүлөт? - Окуучулар менен мугалимдердин ортосундагы ишенимди, өз ара сый мамилени чыңдоо боюнча кандай чаралар көрүлүп жатат? - Бул процедураларда колдонулган критерийлер жетиштүү түрдө ачык, ачык жана объективдүүбү?</p>	<p>жооп берүү жана чыр-чатактарды чечүү боюнча далилдер. - Окутуучуларды жана студенттерди, ошондой эле кызыкдар тараптарды сурамжылоо жөнүндө маалымат. - Педагогикалык жамаатка өз ара баруулар журналы</p>
<p>4.6. ЖОЖ атайын ыкмалар аркылуу профессордук-окутуучулар курамынын канааттануусуна мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш. ЖОЖтун жетекчилиги ар кандай маселелер боюнча профессордук-окутуучулар курамынын суроо-талаптарына жооп бериши керек.</p>	<p>- ЖОЖтун жетекчилиги менен кызматкерлердин кайтарымы байланышынын кандай механизмдери бар?</p>	<p>- ЖОЖтун жетекчилиги менен персоналдын кайтарымы байланыш системасы иштеп жаткандыгынын далили - жетекчиликке электрондук почтасы аркылуу</p>

Стандарт 5 «Материалдык жана маалыматтык ресурстар»

ЖОЖ жетишерлик жана окуу максаттарына ылайыктуу болгон жетиштүү окуу ресурстарынын жана студенттерди колдоо кызматтарынын болушун камсыз кылууга тийиш. Программаларды ишке ашыруунун ыкмалары студенттерди окуу процессин биргелешип курууда активдүү роль ойноого түрткү бериши керек. ЖОЖ студенттерди, профессордук-окутуучулар курамын, иш берүүчүлөрдү жана башка кызыкдар тараптарды тартуу жана маалымдуулук принциптеринин негизинде ишке ашырылып жаткан ишмердүүлүгү, алардын демилгеси, тынымсыз өнүгүүсү жана өзгөрүлүп жаткан шарттарга ыңгайлашуусу жөнүндө коомчулукка маалымдоого тийиш.

Таблица 5

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
<p>5.1. ЖОЖ НББПнын инфраструктурасынын өзүнүн ишинин өзгөчөлүк-төрүнө, анын ичинде билим берүү программаларын жана дистанттык окутууну ишке ашырууга ылайык келерин</p>	<p>- Материалдык-техникалык база (имараттар, курулмалар, окуу кабинеттери, лабораториялар, окуу-лабораториялык жабдуулар, жатаканалар) билим берүү программасын ишке ашырууга</p>	<p>Маалыматтар: - окуучулар үчүн жеткиликтүү болгон окуу бөлмөлөрү жана көмөкчү жабдуулар, - студенттерге жеткиликтүү компьютерлер жана башка техникалык жабдуулар,</p>

<p>көрсөтүшү керек. Аудиториялар, лабораториялар, байланыш жана компьютердик жабдуулар, окуу полигондору, технопарктер жогорку талаптарга жооп бериши керек. НББП жалпы коомчулукту жана кызыкдар тараптарды маалымдоо үчүн маалыматты таратуунун ар кандай ыкмаларын (анын ичинде ММК, веб-ресурс, маалымат тармактары, ЖОЖтун веб-сайты ж.б.) колдонушу керек.</p>	<p>ылайыктуубу жана жетиштүүбү? - Керектүү сандагы компьютерлер жана башка техникалык жабдуулар барбы? - Билим берүү программасын каржылоо окуу процессин сапаттуу деңгээлде камсыз кылууга мүмкүндүк береби? - Материалдык-техникалык базаны жаңыртуу кандай аралыкта жүргүзүлүүдө? - Сабактан тышкаркы убакта компьютерлерди колдонуу мүмкүнчүлүгү барбы? - веб-ресурста, жалпыга маалымдоо каражаттарында жана басма сөздө жайгаштырылган маалыматтын форматы. - активдүү шилтемелерди камсыз кылуу.</p>	<p>- материалдык-техникалык жактан камсыздоо жана модернизациялоо, - окуу жайдын финансылык шарттарын жакшыртуу стратегиясы.</p> <p>- ЖОЖтин расмий сайты - Журналдар, гезиттер, радио, телевидение, буклеттер</p>
<p>5.2. ЖОЖ окуу процессинде коопсуздук талаптарынын жана санитардык-гигиеналык ченемдердин сакталышын камсыз кылууга тийиш.</p>	<p>- Окуу процессиндеги коопсуздук талаптары кантип жана кандай документтерде аныкталган? - ЖОЖтун аймагында коопсуздук системалары жана коопсуздукту көзөмөлдөө системасы иштеп жатабы? - Санитардык-гигиеналык нормаларды жана өрт коопсуздугун, эмгекти коргоо жана коопсуздук талаптарын сактоо боюнча айрым иштер канча жолу аткарылып жатат?</p>	<p>- Тиешелүү органдардын эрежелерин, ченемдерин жана талаптарын сактоо боюнча документтердин болушу</p>
<p>5.3. ЖОЖ студенттердин сабактан тышкаркы иштери үчүн эң ыңгайлуу шарттарды түзүүгө тийиш. Студенттерге төмөндөгүдөй кызмат көрсөтүүлөрү тийиш: ашкана, жатакана, компьютердик борбор, китепкана, окуу залдары, спорт залдары, стадион, медпункт ж.б.</p>	<p>- Жатаканага кирүү процесси кандай жүрөт? - Жатаканада студенттер үчүн кандай шарттар түзүлгөн? - Окуучуларды тамак-аш менен камсыз кылууга, медициналык жактан тейлөөгө шарттар түзүлөбү? - ЖОЖто китепкана, компьютердик борбор, спорт залдар, стадион барбы?</p>	<p>- жатаканада каттоону жана жашоону жөнгө салуучу документтер - ашканалардын жана медициналык пункттардын бар экендигинин далили</p>

5.4. ЖОЖ студенттерге ар кандай студенттик уюмдарды, форумдарды, онлайн коомдоштуктарды ж.б. түзүү аркылуу бири-бири менен баарлашуу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга тийиш.	- Студенттик кеңештер, коомчулук, форумдар барбы?	- Кеңештердин ишин жөнгө салуучу документтер
5.5. Окуучуларды социалдык жактан колдоо системасы бар. Бул системанын негизги принциптери жана жоболору документтештирилген жана кызыкдар тараптарга, анын ичинде бүтүндөй коомго жеткиликтүү. Түзүлгөн социалдык колдоо кызматы бул багыттагы иштерди координациялайт.	- ЖОЖто студенттерди социалдык жактан колдоо боюнча кызматтар (студенттер кеңеши, студенттик профсоюз комитеттери ж.б.) барбы?	- студенттерди социалдык жактан колдоо системасынын иштешинин далили.

Стандарт 6 «Илимий, методикалык жана изилдөө иштери»

ЖОЖ адистерди жана практиктерди, ошондой эле мыкты чет элдик жана ата мекендик окутуучуларды илимий, методикалык жана илимий изилдөө иштери сыяктуу иш-чараларды окутууга тартуу аркылуу НББП нын сапатын камсыз кылууга тийиш. Илимий изилдөөлөрдү жүргүзүү, илимди окуу процессине интеграциялоо, кызматкерлердин жана студенттердин илимий-изилдөө иштеринин натыйжаларын жарыялоо үчүн шарттарды түзмөйүнчө илимий изилдөөлөрдүн натыйжаларын окуу процессине киргизүүгө басым жасоо мүмкүн эмес.

Таблица 6

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
6.1. НББПнын кызматкерлер илимий изилдөөлөрдү жүргүзүп, анын натыйжаларын окуу процессинде колдонот. Студенттер илимий-изилдөө иштерине активдуу катышууда.	<ul style="list-style-type: none"> - Студенттердин илимий-изилдөө иштери кандай жолго коюлган? - Студенттердин изилдөөлөрүн колдоо үчүн окуу, усулдук, илимий материалдар жеткиликтүүбү? - Билим берүү программасынын студенттери кандай деңгээлдеги конференцияларга, семинарларга, сынактарга катышып жатышат? - Студенттердин изилдөө маданиятын өнүктүрүүгө багытталган кандай иш-чаралар (клубдар, конференциялар, сынактар, көргөзмөлөр ж.б.)? 	<ul style="list-style-type: none"> - Илимий изилдөөлөрдүн пландары жана отчеттору, ошондой эле студенттердин илимий изилдөөлөрү. - Кружоктордун иш пландары - Студенттер катышкан ишчаралар - Студенттердин илимий жетишкендиктери жөнүндө маалымат (дипломдор, сертификаттар ж.б.)

<p>6.2. ЖОЖ материалдык жана маалыматтык ресурстардын НББПнын өзгөчөлүктөрүнө шайкештигин көрсөтүшү керек. Алардын илимий изилдөөлөр үчүн жеткиликтүүлүгүн камсыздайт.</p>	<p>-Маалыматтык ресурстарды өнүктүрүү кандай пландалууда? -НББПга ылайык студенттерге жана окутуучуларга технологиялык колдоо кандайча көрсөтүлөт (мисалы, онлайн окутуу, моделдөө, маалымат базасы, ЖОЖтун бирдиктүү платформасы); - Китепкана билим берүү программасынын дисциплиналары боюнча электрондук окуу китептери, окуу куралдары, илимий адабияттар жана башкалар менен канчалык деңгээлде жабдылган? - Китепкананын ресурстары канчалык жаңыланып турат? - Студенттердин билим берүү интернет-ресурстарына, анын ичинде илимий маалымат базаларына кирүү мүмкүнчүлүгү барбы? - WI-FI билим берүү уюмунун аймагында иштейби? -МКТ боюнча билим берүү программалары кандай колдоого алынат? -ЖОЖто кандай маалымат системалары колдонулат? - ЖОЖтун,кафедралардын сайты барбы?</p>	<p>Маалымат: - китепкана жана студенттерге көрсөтүлүүчү кызматтар - ЖОЖ платформасы - электрондук окуу китептери, окуу куралдары, илимий адабияттар - кызматкерлер үчүн жана студенттердин өз алдынча иштөөсү үчүн жеткиликтүү окуу китептери, окуу адабияттары жана башка материалдар бар экендиги жөнүндө отчет</p> <p>- ЖОЖто колдонулган маалымат системалары</p> <p>- ЖОЖтин сайты, айрым бөлүмдөр</p>
<p>6.3. Илимий стажировкаларды өнүктүрүү, мыкты чет элдик жана ата мекендик окутуучуларды тартуу.</p>	<p>-Педагогикалык кадрлардын практикасы кандай өнүгүп жатат? - Кайсы ЖОЖтор/изилдөө уюмдары менен профессордук-окутуучулук курамды жана илимий кызматкерлерди алмашуу жүрүп жатат? - Академиялык мобилдүүлүктүн натыйжаларын, анын билим берүүнүн сапатын камсыз кылууга кошкон салымын, билим берүү программаларын иштеп чыгууну баяндоо.</p>	<p>- Академиялык мобилдүүлүк программалары/окутуучулар курамын алмашуу жөнүндө келишим. - Отчеттор, сертификаттар.</p>

6.4. ЖОЖ кызматкерлердин жана студенттердин илимий ишмердүүлүгүн стимулдаштыруу системасын көрсөтүшү керек.	-Кызматкерлердин жана студенттердин илимий активдүүлүгү кандай стимулдалат?	-Пландар, программалар, жоболор жана тиешелүү документтер.
6.5. ЖОЖ кызматкерлердин жана студенттердин кадырбарктуу басылмаларда жарыялоо активдүүлүгүн жогорулатуу боюнча чаралар көрүлүп жатат.	-Кызматкерлердин жана студенттердин басмага активдүүлүгүн жогорулатуу боюнча кандай чаралар көрүлүп жатат?	-Пландар, программалар, жоболор жана тиешелүү документтер.

8. ӨЗҮН-ӨЗҮ БААЛОО БОЮНЧА КОМИССИЯНЫН КОРУТУНДУСУ

№	Баалоонун критерийлери	Окуу программанын позициясы			
		Ылайык келбейт	Жарым-жартылай	Ылайык келет	
СТАНДАРТ 1 "БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРЫ"					
1.1	НББП билим берүү уюмунун миссиясына жана эмгек рыногунун талаптарына жооп берген так аныкталган билим берүү максаттарын жана окутуунун күтүлгөн натыйжаларын камтыйт. НББПнын бүтүрүүчүсүнүн модели иштелип чыккан.				
1.2	Окуу жүктөмү, окуу ишинин эмгек сыйымдуулугу билим берүү тармагындагы КР ченемдик документтерине ылайык келет.				
1.3	НББП теорияны жана практиканы натыйжалуу интеграциялап, студенттердин практиканын бардык түрлөрүн өткөрүү үчүн оорунду камсыз кылат.				
1.4	Билим берүү уюму эмгек рыногундагы өзгөрүүлөрдү, иш берүүчүлөрдүн талаптарын жана коомдун социалдык суроо-талаптарын эске алуу менен НББПнын мазмунун жана түзүмүн кайра карап чыгууну камсыз кылууга милдеттүү.				
1.5	НББП билим берүү процессинде инновациялык окуу-методикалык ресурстарды жана технологияларды колдонот. Билим берүү уюму окутуунун ар кандай формаларын жана ыкмаларын колдонууну камсыз кылууга тийиш				
1.6	НББП окуучулардын ар кандай топторун, алардын муктаждыктарын аныктайт, аларга ийкемдүү окуу траекторияларын берет жана кошумча билим берүү кызматтарын уюштурат.				
Стандарт боюнча жыйынтык					

Стандарт 2 "Кабыл алуу, таануу жана сертификаттоо"					
2.1	НББП окугандардын контингентин кабыл алуудан баштап бүтүргөнгө чейин саясатын көрсөтүшү жана анын жол-жоболорунун ачык-айкындыгын камсыз кылууга тийиш. Окутуунун бардык мезгилдерин жөнгө салуучу жол-жоболор (кабыл алуудан аяктоого чейин) аныкталууга, бекитилүүгө, жарыяланууга тийиш. НББП кабыл алуунун жыйынтыктарына талдоо көрсөтүп, алынган натыйжалардын негизинде аны дайыма жакшыртып турууга тийиш.				
2.2	НББП жаңы кабыл алынган жана чет өлкөлүк студенттер үчүн атайын адаптация жана колдоо программаларын кароого тийиш. Студенттердин академиялык мобилдүүлүгүнүн болушу, ошондой эле окуу үчүн гранттарды алууга ЖОЖ тарабынан жардам көрсөтүүшү керек.				
2.3	НББП окуучулардын окуу процессинде ийгиликтерди камсыз кылуу үчүн квалификацияларды жана мурунку билим берүү мөөнөттөрүн объективдүү тааныйт.				
2.4	НББП жарнак жана маалымат таркатуу боюнча бирдиктүү саясатты жүргүзөт. Келечектеги абитуриенттер жана кесипкөй ишканалар менен иштөөнүн жакшы иштеген системасы бар.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 3 «Окуучуга багытталган окутуу жана студенттердин сабакка жетишүүнүсүн баалоо»					
3.1	НББП окутуунун ар кандай ыкмаларын колдонуу жана окутуунун натыйжаларын баалоо боюнча кайтарым байланыш системасынын бар экендигин көрсөтүшү керек.				
3.2	НББП окуучуларды баалоо процедуралары окуунун пландаштырылган натыйжаларына жана программанын максаттарына шайкеш келишин камсыз кылууга тийиш. НББП окутуунун натыйжаларын баалоо механизминин ырааттуулугун, ачыктыгын, жеткиликтүүлүгүн объективдүүлүгүн жана апелляцияны дагы камсыз кылууга тийиш. НББП студенттердин даттанууларына жооп берүү тартиби бар экендигин көрсөтүшү керек.				
3.3	НББП окуучулардын окуусун таштоо себептерине мониторинг жүргүзөт жана окуудагы жетишкендиктерди жакшыртуу боюнча чараларды көрөт.				
3.4	НББП окуучулардын ар кандай топторунун муктаждыктарын эске алуу менен ишке ашырылат. НББП окутуунун жана контролдун заманбап, инновациялык ыкмаларын колдонуу менен билим берүү процессинин интеграцияланган маалыматтык системасына ээ болууга тийиш.				

3.5	НББП студенттердин окуу жүктөмүнө, окуу көрсөткүчтөрүнө жана бүтүрүүсүнө, бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусуна жана кесиптик ишмердигине мониторинг жүргүзөт. Активдүү бүтүрүүчүлөр ассоциациясынын/союздун болушу.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 4 «Педагогикалык жана окуу-көмөкчү кызматкерлер»					
4.1	ЖОЖ кадрдык потенциалы ишке ашырылып жаткан НББП жана эмгек мыйзамдарынын талаптарына ылайык келүүгө тийиш.				
4.2	ЖОЖ инновациялык билим берүү программаларын жана окутуу технологияларын киргизүү үчүн профессордук-окутуучулук курамдын жана профессордук-окутуучулук курамдын квалификациясын жогорулатуу системасынын бар экендигин көрсөтүшү керек. Мугалимдердин кесиптик жана инсандык өнүгүүсүнө түрткү берүү үчүн шарттарды түзүү. Академиялык мобилдүүлүктү өнүктүрүү, тиешелүү тармактардан практиктерди окутууга тартуу. Жаш мугалимдерди колдоо.				
4.3	Мугалимдер окуу куралдарын, окуу китептерин жана башка методикалык иштеп чыгууларды үзгүлтүксүз басып чыгарышат жана өркүндөтүшөт.				
4.4	НББП студенттери тийиштүү адам ресурстары (кураторлор, академиялык кеңешчилер, жатаканадагы мугалимдер ж.б.) менен камсыз кылынат				
4.5	ЖОЖ профессордук-окутуучулук курамдын ишмердүүлүгүнө мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш. Окутуунун сапатын баалоонун ар кандай механизмдерин уюштуруу (студенттерге суроо берүү, профессордук-окутуучулук курамдын сабактарына катышуу).				
4.6	ЖОЖ атайын ыкмалар аркылуу профессордук-окутуучулар курамынын канааттануусуна мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш. ЖОЖтун жетекчилиги ар кандай маселелер боюнча профессордук-окутуучулар курамынын суроо-талаптарына жооп бериши керек.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 5 «Материалдык жана маалыматтык ресурстар»					
5.1	ЖОЖ НББПнын инфраструктурасынын өзүнүн ишинин өзгөчөлүктөрүнө, анын ичинде билим берүү программаларын жана дистанттык окутууну ишке ашырууга ылайык келерин көрсөтүшү керек. Аудиториялар, лабораториялар, байланыш жана компьютердик жабдуулар, окуу полигондору, технопарктер жогорку талаптарга жооп бериши керек. НББП				

	жалпы коомчулукту жана кызыкдар тараптарды маалымдоо үчүн маалыматты таратуунун ар кандай ыкмаларын (анын ичинде ММК, веб-ресурс, маалымат тармактары, ЖОЖтун веб-сайты ж.б.) колдонушу керек.				
5.2	ЖОЖ окуу процессинде коопсуздук талаптарынын жана санитардык-гигиеналык ченемдердин сакталышын камсыз кылууга тийиш.				
5.3	ЖОЖ студенттердин сабактан тышкаркы иштери үчүн эң ыңгайлуу шарттарды түзүүгө тийиш. Студенттерге төмөндөгүдөй кызмат көрсөтүүлөрү тийиш: ашкана, жатакана, компьютердик борбор, китепкана, окуу залдары, спорт залдары, стадион, медпункт ж.б.				
5.4	ЖОЖ студенттерге ар кандай студенттик уюмдарды, форумдарды, онлайн коомдоштуктарды ж.б. түзүү аркылуу бири-бири менен баарлашуу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга тийиш.				
5.5	Окуучуларды социалдык жактан колдоо системасы бар. Бул системанын негизги принциптери жана жоболору документтештирилген жана кызыкдар тараптарга, анын ичинде бүтүндөй коомго жеткиликтүү. Түзүлгөн социалдык колдоо кызматы бул багыттагы иштерди координациялайт.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 6 «Илимий, методикалык жана изилдөө иштери»					
6.1	НББПнын кызматкерлер илимий изилдөөлөрдү жүргүзүп, анын натыйжаларын окуу процессинде колдонот. Студенттер илимий-изилдөө иштерине активдуу катышууда.				
6.2	ЖОЖ материалдык жана маалыматтык ресурстардын НББПнын өзгөчөлүктөрүнө шайкештигин көрсөтүшү керек. Алардын илимий изилдөөлөр үчүн жеткиликтүүлүгүн камсыздайт.				
6.3	Илимий стажировкаларды өнүктүрүү, мыкты чет элдик жана ата мекендик окутуучуларды тартуу.				
6.4	ЖОЖ кызматкерлердин жана студенттердин илимий ишмердүүлүгүн стимулдаштыруу системасын көрсөтүшү керек.				
6.5	ЖОЖ кызматкерлердин жана студенттердин кадырбарктуу басылмаларда жарыялоо активдүүлүгүн жогорулатуу боюнча чаралар көрүлүп жатат.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Бардыгы					

8. Адабият

1. Кыргыз Республикасынын 2023-жылдын 11-августундагы № 179 “Билим берүү жөнүндө” Мыйзамы.
2. 2021-2023-жылдарга Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү концепциясы.
3. 2021-2040-жылдарга Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясы.
4. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 4-майдагы № 200 “Кыргыз Республикасында 2021-2040-жылдарга билим берүүнү өнүктүрүү программасын бекитүү тууралуу” токтому.
5. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 15-майдагы No 246 “Билим берүү тармагындагы аккредитациялоо боюнча ченемдик укуктук актыларды бекитүү тууралуу” токтому.
6. Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин Жогорку кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты.
7. Европалык жогорку билим берүү мейкиндигинде (ESG) сапатты камсыздоо боюнча стандарттар жана колдонмолор (жаңы версия) (2015-жылдын 14-15-майда билим берүү министрлеринин Ереван конференциясында бекитилген).
8. ECTS (Европалык кредиттерди которуу жана топтоо системасы) колдонуу боюнча колдонмо. - Европа Биримдигинин Басылмалар кеңсеси, 2015-жыл, ISBN 978-92-79-43562-1 (2015-жылдын 14-15-майында билим берүү министрлеринин Ереван конференциясында бекитилген).
9. Инженердик, информатика, архитектура, табият таануу, математика боюнча өзүнчө же ар кандай адистиктердин айкалышы боюнча дипломдук программаларды аккредитациялоонун жалпы критерийлери, инженерия, информатика/информатика, табигый илимдер жана математика (ASIIN), Дюссельдорф (Германия), 2012, 55 б.б.
10. Criteria for accrediting Engineering technology programs, ABET, 2012, Baltimore.
11. Accrediting standards, ACEJMC, 2006.
12. Quality Procedures in the European Higher Education Area and Beyond - Second ENQA Survey, ENQA, 2008, Helsinki.